

[Energiministeren]

som et spørgsmål, er den rolle, kommuner og amtskommuner i givet fald kan have i forbindelse med sådanne projekter. Jeg har noteret mig det samvirke, der i Nordjylland har været mellem Nordjyllands amtskommune og flere sådanne projekter. Det har tilsyneladende båret frugt.

Jeg har også bemærket, at der i forbindelse med forslagene til frikommuneforsøg har været rejst den tanke – jeg tror, det er Storstrøms amt, der i særlig grad har været inde på det – at man kan vurdere amtskommunens muligheder for at fremme anlæg af den karakter, hr. Baadsgaard peger på. Også det er utvivlsomt et felt, man i udvalget med fordel vil kunne vurdere for at se, om der her er mulighed for at finde relationer, der kan være frugtbare for det formål, som vi i øvrigt er enige om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 67:

Forslag til folketingsbeslutning om vedvarende energi og varmforsyning i zone 4.

Af Løvig Simonsen (S) m.fl.
(Fremsat 22/1 85).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Enggaard):

Det forslag til beslutning fra socialdemokratiet om vedvarende energi og varmforsyning i zone 4, som i dag skal drøftes i folketinget, er i hovedtrækkene identisk med det

beslutningsforslag, som blev fremsat den 7. marts 1984.

Hensigten med forslaget er at sikre en lige så målbevidst indsats fra samfundets side med hensyn til oliefortrængning og forsyningssikkerhed i de mere spredt bebyggede områder, landsbyerne og på øerne, som den indsats, der er godt i gang i den øvrige del af landet.

Jeg er enig i hovedsigtet med forslaget med hensyn til indsats og mål i forbindelse med varmeplanlægningen i område 4, og jeg har sympati for en række af intentionerne i forslaget. Jeg mener at kunne uddrage af socialdemokratiets forslag et gennemgående ønske om yderligere at fremme anvendelsen af indenlandske energiressourcer. Hvis denne antagelse er rigtig, vil jeg udtrykke min enighed med dette sigte, ikke mindst på baggrund af de klare fordele, anvendelsen af disse ressourcer indebærer med hensyn til miljø, beskæftigelse, forsyningssikkerhed og valuta.

I den forbindelse vil jeg gerne nævne, at jeg i går har fremsendt en redegørelse om den påtænkte fremtidige administration af varmforsyningsloven til folketingets energipolitiske udvalg. I redegørelsen lægges der op til, at der ved den fremtidige administration af varmforsyningsloven skal lægges øget vægt på de samfundsøkonomiske fordele, der er knyttet til anvendelsen af indenlandske energiressourcer, herunder naturgas, overskudsvarme, halm, affald og træflis. Som det fremgår af redegørelsen, er den udarbejdet efter forudgående drøftelse med socialdemokratiet.

Den del af forslaget, som sigter på at fremme anvendelsen af indenlandske energiressourcer, er jeg også ganske enig i, og den har jeg nu lagt op til en konkret udmøntning af. Jeg håber, at det vil være muligt for det energipolitiske udvalg hurtigt at behandle denne sag, som har stor betydning for den videre varmeplanlægning.

Der er andre dele af beslutningsforslaget, jeg ikke kan tilslutte mig. Det er således karakteristisk, at en del af forslaget sigter på at øge den centrale styring af varmeplanlægningen i område 4. Jeg finder det ikke nødvendigt eller ønskeligt med en øget central styring. Det er min opfattelse, at amter og kommuner varetager varmeplanlægningen i område 4 på fuldt ud tilfredsstillende vis. De

[Energiministeren]

centrale myndigheder støtter det lokale arbejde ved at stille forudsætninger, idégrundlag og vejledning til rådighed for amter og kommuner.

Jeg tror i øvrigt, man skal passe på ikke at overvurdere den isolerede effekt af socialdemokratiets forslag. Gennemførelsen af lokale varmeforsyningsprojekter i landsbyer beror ikke på planlægningen alene, men er nok så meget afhængig af såvel lokal opbakning som af de tekniske og privatøkonomiske muligheder for sådanne projekter. Den lokale interesse fremmes bedst, når også ansvaret er placeret lokalt. Efter min opfattelse sikres der på den måde en mere effektiv udbredelse af udnyttelsen af vedvarende energianlæg.

Det er vigtigt at sikre en belysning af de forskellige forsyningsmuligheder, inden der træffes beslutning om den fremtidige forsyning. Denne belysning sikres gennem den igangværende varmeplanlægning. I øvrigt vil jeg gøre opmærksom på, at intentionerne i socialdemokratiets forslag i hovedtrækkene allerede er indeholdt i den igangværende varmeplanlægning i område 4, og at der med hensyn til anvendelse af vedvarende energi på mange områder faktisk foregår en særdeles positiv udvikling.

Regeringens holdning til beslutningsforslaget er den samme, som jeg udtrykte under førstebehandlingen den 29. marts 1984, og som jeg skal tillade mig at henvise til. Jeg vil på den baggrund først og fremmest knytte kommentarer til de nye elementer i forslaget, men jeg vil dog forinden på ny advare mod socialdemokratiets tankegang, at man skal forbyde elvarmen de steder i område 4, hvor der ikke kan regnes med etablering af vindmølleparker. Jeg tror, socialdemokratiet begiver sig ind i en meget kompliceret tankegang ved at ville sondre imellem områder, som er velegnede til vindmølleparker, og områder, der ikke er det.

Jeg er af den opfattelse, at der med forliget med de radikale om finanslovsforslaget for 1985 i øvrigt er skabt en fornuftig økonomisk ramme for en fortsat gunstig udvikling i udnyttelsen af vedvarende energi, og derfor finder jeg ikke, at punkt 6 i forslaget om støtte til vedvarende energi har betydning.

Hvad angår de brugerøkonomiske forhold, kan jeg oplyse, at der for elproduktion fra biogasanlæg og vandkraftanlæg gælder tilsvarende gunstige afregningsregler, som net-

op er gennemført for vindmøller. Disse afregningsregler indebærer, at vedvarende energianlæg gennem afregningsprisen får et tilskud, ud over hvad elektriciteten er værd for systemet.

I punkt 7 ønskes der givet mulighed for, at enkeltprojekter på andelsbasis finansieres ved indeksregulerede realkreditlån med rentetilskud. Hvad angår indeksfinansiering, kan jeg nævne, at ifølge den eksisterende lovgivning kan industrijendomme indeksfinansieres inden for en lånegrænse på 60 pct. af kontantværdien. El- og varmegærker, herunder vedvarende energianlæg, betragtes som industrijendomme og vil således allerede i dag kunne indeksfinansieres. Indeks lån kan ydes på grundlag af værdien af grund og bygninger, medens maskiner og andet tilbehør, f.eks. kedelanlæg og ledningsnet, ikke kan indeksbelånes.

Jeg er opmærksom på, at finansiering af kollektive varmeforsyningsanlæg, f.eks. mindre anlæg i landsbyer, kan volde problemer. På den baggrund anmodede jeg i 1984 Amtskommunernes og Kommunernes Forskningsinstitut om at foretage en nærmere undersøgelse og vurdering af de finansieringsmæssige muligheder og problemer, der er forbundet med udbygning af kollektiv varmeforsyning. Undersøgelsen påregnes afsluttet i løbet af dette forår, og som jeg nævnte i den foregående debat, kan der måske også inden for rammerne for forsøg efter frikommuneplanen i forholdet mellem amtskommuner og enkeltprojekter være muligheder for at bistå i forbindelse med finansiering. Men på grund af den generelle økonomiske situation har regeringen ikke baggrund for at støtte tanken om rentetilskud.

Hvad angår punkt 8 om energiforskning, er jeg enig med forslagsstillerne i, at energiforskningens fundament skal sikres. Dette fundament udgøres i stor udstrækning af universiteternes, læreanstaltnernes og forsøgsanlæg Risøs grundlæggende forskning.

Jeg har netop sammen med mine nordiske kolleger taget skridt til, at forskeruddannelse og styrkelse af udvalgte energiforskningsmiljøer kan gennemføres for sektorforskningsmidler. Omfanget af den statslige energiforskning og behovet for gennemførelse af demonstrationsprojekter under ordningen »energiøkonomiske enkeltprojekter« overvejes til stadighed af regeringen. Koordinatio-

[Energiministeren]

nen af grundforskningen og andre sektorområder med EFs forsknings- og udviklingsprogrammer er sikret. Regeringen er ligeledes opmærksom på energiforbrugets afhængighed af udviklingen inden for andre sektorer, f.eks. trafik- og boligområdet. Disse sammenhænge spiller en stor rolle for den fysiske planlægning.

Som det fremgår, har jeg på enkelte punkter sympati for intentionerne bag forslaget, medens jeg på flere andre ikke deler de holdninger og synspunkter, der gives udtryk for. Også på de punkter, hvor man kan have sympati for intentionerne bag forslaget, har dette imidlertid en sådan karakter, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

Annelise Gotfredsen (KF):

Dette forslag er en genfremsættelse, og jeg vil i det store og hele henvise til ministerens meget udførlige udtalelser og i øvrigt til debatten i sidste samling.

Jeg vil i dag især fremhæve, at socialdemokratiets forslag lægger op til en stærkere central styring af varmeplanlægningen i område 4. Forslagsstillerne udtrykker bekymring for, at den del af befolkningen, som ikke kan få rørbunden energi, lades i stikken. Jeg er overbevist om, at befolkningen vil foretrække »at blive ladt i stikken« mod at få et friere forbrugsvalg. I det omfang, samfundskøkonomien tillader det, mener jeg også, det er rigtigt i videst muligt omfang at give dette valg efter markedskøkonomiske forudsætninger. Forbrugerøkonomiske hensyn kan nu engang ikke lades ude af billedet.

Vi er naturligvis positive over for anvendelsen af vedvarende energi, men vi må afvise et forbud mod elvarme. Det er netop at lade befolkningen i stikken, at den svagere del ikke kan udnytte elforsyningen. Dette forslag vil vende den tunge ende nedad.

Forslagsstillerne ønsker, at der afsættes tilstrækkelige midler til grundforskning. Heri er jeg naturligvis ikke uenig, men jeg må sige med hensyn til forskning i akkumulerende energi og afbrudt energi, som rimeligvis vil kunne yde et væsentligt bidrag til energibesparelser i fremtiden, at det netop vil have gode muligheder i område 4.

Jeg vil i det store og hele henvise til den tidligere debat. Jeg kan ikke støtte forslaget.

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg indledningsvis også henvise, ikke alene til ministerens bemærkninger, men også til de bemærkninger, vi gjorde under førstebehandlingen den 29. marts 1984.

Jeg synes, at det socialdemokratiske forslag indeholder mange gode intentioner for en målsætning om en forbedret energiforsyningsmulighed i område 4, som vi meget langt kan være enige i.

Derimod ved alle, at venstre selvsagt ikke kan give tilslutning til de midler, i hvert fald ikke alle de midler, som tænkes bragt i anvendelse for at nå disse mål. Vi er principielt modstandere af tvang, af forbud. Vi er meget på vagt, når nogle vil indsnævre forbrugernes frie valgsmuligheder.

Med disse få bemærkninger har jeg allerede sagt min mening om en række af de tiltag, der er foreslået i det socialdemokratiske forslag. Jeg tænker her på den mere centralistiske styring. Jeg tænker her på forbud mod elvarme og tilsvarende elementer.

Jeg vil herefter vende mig til det mere positive, bl.a. spørgsmålet om, hvordan vi fremmer anvendelsen af hjemlige ressourcer specielt i område 4. Jeg vil henvise til, hvad jeg tidligere har sagt, og vil gerne gentage, at vi ikke fra venstres side vil tage endelig stilling til disse væsentlige spørgsmål, før vi får resultatet af det særlige udredningsarbejde, som er iværksat om dette problem. Jeg erkender, at det har trukket lidt ud, men har forstået, at resultatet vil foreligge i løbet af relativt få uger. Vi vil altså gerne have denne rapport, som der har været arbejdet så længe og så grundigt med, foran os, inden vi tager stilling.

Jeg vil i samme forbindelse pege på frikommunetanken. Jeg synes, at den bør indgå i vores overvejelser under den videre behandling også af dette forslag.

Der er umiddelbart noget, der siger mig, at vi med fordel kan øge indsatsen for anvendelse af hjemlige ressourcer, først og fremmest ud fra et samfundsmæssigt hensyn, bl.a. i relation til valutaforbrug ved import af olie, men også ud fra en bredere privatøkonomisk synsvinkel. Her tænker jeg på leverandører og forbrugere i forbindelse med halmfyringsanlæg, biogasanlæg og andet.

Socialdemokratiet foreslår, at vi her og nu indfører en indeksfinansieringsordning. Det

[Svend Erik Hovmand]

vil jeg godt advare imod. Med den hastige og undertiden meget omskiftelige situation, vi oplever på energiområdet i disse år, og på baggrund af den økonomiske situation, staten befinder sig i, mener jeg, at det ville være overordentlig betænkeligt for staten, men også for forbrugerne, at binde sig til en så langsigtet finansieringsform på de vilkår, der her lægges op til.

Jeg synes, at der er grund til, at vi i den nærmeste fremtid overvejer andre metoder til at fremme de mål, vi har. Jeg tænker her på vore afgifter, om de afgifter, vi har nu, er rigtige og hensigtsmæssige, og om vi ved en omlægning kunne fremme nogle af de mål, vi sigter imod.

Lad mig i den forbindelse nævne den næsten religiøse modstand, der ydes først og fremmest af SF, men også i nogen grad af socialdemokratiet, når det drejer sig om elektricitet. Jeg har før talt om biogas, om halmfyr osv., og dem mener jeg i høj grad vi bør gøre en indsats for at fremme, men også på elområdet. Jeg må indrømme, at jeg forstår ikke rigtig denne fanatiske modstand, der er mod anvendelsen af elektricitet. Det er vel det største kollektive forsyningsanlæg, vi har i Danmark. Det når ud til samtlige hjem. Selv de mest spredt beliggende huse og ejendomme har en elledning.

Hvis vi i højere grad kunne benytte os af de kommunikationslinjer, disse elledninger jo er, ville vi samfundsmæssigt kunne opnå nogle besparelser. Her ligger nogle muligheder for ændring af afgiftssystemet, for anvendelse af akkumulerende elvarme, dobbelttarif og dermed muligheden for at mindske behovet for udbygning af vore elværker, hvilket ville være til gavn for forbrugerne, men også for det danske samfund på længere sigt.

Ingerlise Koefoed (SF):

Da SFs ordfører, hr. Riishøj, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremsætte nogle få bemærkninger.

Jeg vil tage udgangspunkt i det, hr. Svend Erik Hovmand sagde her til sidst om vores afsky for el, og anbefale hr. Svend Erik Hovmand at gå en tur i skovene i Sverige – han må såmænd gerne komme og besøge mig deroppe – eller tage ned i Ruhrdistriktet og gå en tur i skovene dér og få forklaringen

på, hvorfor også SF er stærk modstander af elopvarmning.

Vi har ikke noget imod el, der kommer fra vindmøller og sådan nogle steder, men vi har i høj grad noget imod at fortsætte den miljøødelæggelse, der følger med det meget store kulforbrug. Det var et lille forsøg på at forklare, hvorfor vi er så puritanske, når det drejer sig om elvarme.

Jeg vil i samme åndedrag sige, at der her er talt meget om, at man i dette forslag vil styre, man vil centralisere energiforsyningen. Jeg kan ikke se andet, end at der må være nogle områder, man må centralisere, fordi der er modsat rettede formål. Formålet her er, så vidt jeg kan se, bl.a. at fremme et bedre miljø og at fremme beskæftigelsen og at holde igen på valutaforbruget. Det kan man ikke gøre, hvis man samtidig lukker op for den anden side, som også er blevet diskuteret her, at tingene skal være billige, det skal være sådan, at folk selv kan bestemme, om de vil have dem eller ej. Der må være et overordnet mål, og det hedder altså her: vi skal gøre noget for i zone 4 at sikre vedvarende energi og sikre folk en ordentlig varmeforsyning. Det skal vi gøre bl.a. ved at udnytte vedvarende energikilder så meget som muligt.

Vedvarende energikilder er meget ofte ikke særlig billige i begyndelsen. Det er derfor rimeligt, at man støtter. Det er rimeligt, at man hjælper den vedvarende energi, også med nogle penge fra staten og også gerne med nogle penge fra kommunerne. Vi ved godt, at ellers vil folk have vanskeligt ved at forstå forskellen mellem elpriserne, som de er i dag, og priserne for vedvarende energi. Det er vigtigt for socialdemokratiet, forstår jeg, og da det også er meget vigtigt for os, at man bruger den vedvarende energi så meget som muligt, må man gøre noget ved området og også gøre det på en central måde.

Vi er som sidste år positivt indstillet overfor socialdemokratiets forslag. Vi mener f.eks. – det har jeg omtalt flere gange – at det er helt rimeligt, at man stopper for udbredelsen af elvarme i område 4. Som man ved, ville vi godt stoppe for udbredelsen af elvarme i det hele taget, men det kan vi øjensynlig ikke komme igennem med for øjeblikket.

Vi synes, det er god idé med etablering af lokale energiselskaber som andelselskaber, men vi er meget tvivlende over for forslaget

[Ingerlise Koefoed]

om energikommissioner. Vel er de udmærket sammensat med forbrugere og alle andre interesserede, men vi synes ikke, det er rimeligt kun at gøre dem debatskabende. Vi tror ikke, at kommissioner har nogen særlig betydning, medmindre de har en eller anden form for kompetence.

Med hensyn til den foreslåede støtte og de foreslåede støttebeløb er vi enige i beløbenes samlede størrelse. Vi arbejdede jo også i forbindelse med finansloven imod det forlig, som til vores store forbavelse var indgået mellem de radikale og regeringen. Vi var ikke så forbavsedede over, at regeringen havde indgået det. Vi var forbavsedede over de radikales holdning i den forbindelse.

Jeg skal ikke kommentere her i dag, fordi jeg ikke har nogen nærmere forklaring på det, hvorfor man vil fordele støtten lige præcis sådan, men det kan vi jo se på i udvalget.

Som sagt gennemgående positiv indstilling, gerne for vores skyld lidt mere samling på nogle punkter, end der er her.

Lone Dybkjær (RV):

Eftersom forslaget i det store og hele er en genfremsættelse af tidligere forslag, vil jeg tillade mig at henvise til, hvad hr. Niels Helveg Petersen på mine vegne sagde, da vi havde forslaget til behandling i foråret 1984.

Jeg skal i øvrigt sige, netop à propos de finansieringsformer, energiministeren var inde på, at vi fortsat arbejder på forbedring af vores indeksfinansieringsforslag og regner med, at det kan fremsættes i løbet af et par uger her i folketinget.

Birgith Mogensen (CD):

Et bredt politisk flertal står bag energipolitikken, og det skal det fortsat gøre. Selvfølgelig er vi ikke enige hele vejen igennem, og det er dette beslutningsforslag fra socialdemokratiet udtryk for. CD har sympati for nogle af punkterne, men vi finder ikke, at der skal være en øget central styring af varmeplanlægningen i område 4, når det drejer sig om udnyttelse af vedvarende energianlæg. Det afgøres bedst i amter og kommuner. Jeg tror, at lokale interesser fremmes bedst, når der følger et ansvar med.

CD kan ikke støtte forslaget.

Tinning (VS):

Jeg skal ikke gøre meget for at forlænge debatten. Som andre har sagt det, er der jo tale om et beslutningsforslag, som vi har set før. Jeg synes, at det er udmærket, at socialdemokratiet ihærdigt bliver ved, bliver ved, bliver ved i forsøget på at skaffe flertal for nogle af forslagens fornuftige punkter.

Vi er i store træk enige i den holdning, som kommer til udtryk i beslutningsforslaget. Der er dog et enkelt forbehold, jeg godt vil gøre noget ud af. Det gjorde jeg også sidst, kan jeg sige til almindelig beroligelse, der er altså heller ikke noget nyt i det.

Den holdning, socialdemokratiet har til udbygning af vedvarende energi i område 4, hvor man siger, at det især er dér, udbygningen skal ske, er vi ikke enige i. Vi ønsker selvfølgelig at støtte udbygning af vedvarende energi i område 4, men vi har ikke nogen som helst interesse i, at vedvarende energi udvikles til en energiform, som er forbeholdt disse områder ude på landet, de tyndt befolkede egne. Vi ser meget gerne, at vedvarende energi på grund af alle de fordele, der er forbundet med netop denne energiform, får lov at brede sig overalt, hvor det overhovedet er muligt, og det behøver ikke kun at være i område 4. Men det er som sagt en kendt uenighed, så der er ingen grund til at trampe mere i det.

Dér, hvor jeg synes, at dette forslag for alvor er interessant, er bl.a. i forslagens punkt 7, hvor der tales om finansiering ved indeksregulerede realkreditlån. Det vil vi godt være med til at kigge nærmere på og se, om vi måske kunne blive enige om det. Det gælder selvfølgelig også flere penge til støtteordningerne. Vi ved jo godt, at det mest er en ideologisk markering, i hvert fald så længe vi er i indeværende kalenderår, men det kan jo være meget udmærket.

Derudover tror jeg, at vi vedrørende elvarme skulle forsøge at blive lidt mere konkrete. Der ligger som bekendt et forslag fra socialistisk folkeparti, som ikke umiddelbart vandt flertal, men det kan godt være, at vi med udgangspunkt i nogle af disse formuleringer kan finde ud af noget, som er bæredygtigt. Jeg vil da godt sige, at i forhold til vores principielle holdning åbner man for meget op for elvarmen her.

Men altså, vi er meget åbne over for at snakke os frem til nogle formuleringer, der eventuelt kan bære ikke bare ideologiske

[Tinning]

markeringer frem, men også egentlige flertalsbeslutninger. Det er tit lidt sjovere at være med i dem.

Poulsaard (FP):

Hr. Tinning nævnte ideologiske forslag, og det er aldeles rigtigt, for der er ideologi i dette. Det er socialdemokratisk politik, det er indgreb, det er styring, det er planlægning, det er støtte. Man skulle faktisk tro, at man befandt sig i Sovjetstaten og ikke i kongeriget Danmark. Men all right, partierne har da lov til at have deres mening om tingene. Det har vi også: vi kan ikke støtte beslutningsforlaget.

Mette Groes (S):

Jeg vil godt sige tak for de mange pæne bemærkninger om forslaget, som alle ordførere – minus hr. Poulsaard – havde sympati for.

Det, som gerne skulle komme ud af det, er, at de ting, der er nævnt i forslaget, faktisk bliver til noget. Forslaget er blevet til på den måde, at vi har arbejdet med det i mange år, for det er jo ikke første gang, man ser det her i salen. Der har været mange partier om at gøre det så godt, som jeg faktisk synes det er, nemlig de radikale, SF og VS. Det er ikke fuldstændig uden betydning, at så mange partier bruger så mange kræfter og så megen tid på at nå til enighed om nogle ting. Det er, fordi de tager det emne alvorligt og ønsker, at de problemer, der er, skal løses, før det bliver for sent.

Energiministeren var inde på, at der er sket vældig meget på dette område, og det er fuldstændig rigtigt, og det er også glædeligt. Jeg ved, at ministeren selv er meget interesseret i det, og at hans parti også er det, og at det ikke er floskler, når det bliver sagt. Det er naturligvis, fordi det er problemer, som specielt deres kernevælgere er interesserede i finder deres løsning.

Hvis vi skal finde ud af det, bliver vi faktisk nødt til at skynde os lidt. Det kan ikke nytte noget, at vi smøler så meget med arbejdet, som – jeg ved ikke, hvem der har ansvaret for det – man i hvert fald gør inden for administrationen, idet vi endnu ikke har fået det statusnotat for område 4, som vi har bedt om masser af gange. Når vi arbejder med disse ting, har vi simpelt hen brug for at vide

besked, ellers bliver det arbejde, vi laver, noget pjat. Vi kan ikke have, at det, hver gang vi skal ud og tale til eller snakke med de folk, er sådan, at vi skal ringe administrationen sønder og sammen for at få de mest simple oplysninger. Vi har mere end nok at lave her i tinget. Det er pjat og misbrug af midler, tid og kræfter, at den slags ting ikke er i orden. Jeg tror, at det problem, som er det største lige for tiden og det, der presser sig mest på, er løsningen af finansieringsproblemerne. Fru Lone Dybkjær nævnte, at de radikale stadig var interesseret i en indeksfinansiering, andre har frarådet det. Men jeg mener ligesom fru Lone Dybkjær, at det faktisk er den eneste mulighed for at komme videre, for det er sådan, at der er problemer forbundet med at lave energiprojekter. De vil ikke kunne betales af dem, der skal bruge dem.

Tinget er sikkert klar over, at der i Nordjyllands amt pågår nogle landsbyenergiprojekter, og at man dér netop har det problem, at man ikke kan komme videre med arbejdet, uden at finansieringsproblemerne er løst. Det er meget uheldigt, fordi man i Nordjyllands amt bl.a. har oprettet et energikontor, som har kontakt med hele industrisektoren i amtet i forbindelse med at få projektet op at stå, og det er i realiteten et projekt, som for første gang her i landet vil give den beskæftigelseseffekt, som vi nu i 10 år har snakket om at vedvarende energi skulle have, men som det aldrig nogen sinde er lykkedes at få frem i virkelighedens lys.

Derfor skal vi have en indeksfinansieringsordning. Hvis der nogen af dem, der er imod indeksfinansiering, der har en anden idé, som kan løse det problem for os, sådan at vi kommer ud over barnestadiet, når det gælder vedvarende energi, så synes jeg, de skal komme herop med den, men dette med bare at sige nej til den eneste håndterlige idé, der er fremme, nemlig indeksfinansieringen, er der jo ikke meget ved. Om det så skal være med eller uden rentestøtte, er ikke så afgørende. Det afgørende er, at det er lige præcis den form, vi bruger.

Alle de andre problemer, der er nævnt i forslaget, vil jeg ikke komme ind på, for der står jo, hvad det er, vi mener. Der er ikke nogen af disse ting, som har fundet en løsning, og det synes vi vi bør finde.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne til fru Mette Groes sige, at jeg synes, det var et lidt groft – for at sige det meget pænt – angreb på embedsmændene, der her kom, og jeg vil i hvert fald gerne sige, at jeg ikke som formand for udvalget fra fru Mette Groes har fået nogen henvendelser om, at der var særlige spørgsmål, der skulle fremskyndes.

Vi ved udmærket, at spørgsmål stilles ud fra en lang række motiver, og vi ved også, at nogle kan der svares hurtigt på, og andre kan der ikke svares hurtigt på, men jeg synes ikke, at det er hensigtsmæssigt, at man på den facon angriber et embedsapparat, som er ude af stand til at svare, og som jeg ikke mener udvalget har nogen grund til at klage over.

(Kort bemærkning).

Mette Groes (S):

Jeg mener såmænd ikke, at fru Lone Dybkjær behøver at være så helligt forarget over mine bemærkninger. Jeg så embedsmandslogen grine henrykt til det, jeg sagde, så det tyder jo på, at de havde en lille smule forståelse for mine argumenter.

Energiministeren (Enggaard):

Jeg har måske smilet knap så henrykt, for ansvaret er til syvende og sidst mit. Sådan er det nu engang altid, og jeg påtager mig det gerne. Jeg er den første til at beklage, at folketinget ikke for nogen tid tilbage har fået redegørelserne vedrørende forholdene omkring energiforsyningen i område 4, for det har jeg længe bebudet, og jeg mener stadig, at de kan være et godt grundlag for, at folketinget kan træffe sine beslutninger på disse områder.

Jeg tror imidlertid, at fru Mette Groes begår en fejltagelse, hvis hun antager, at en redegørelse om energiforsyningen til område 4 vil kunne være et opslagsværk, som hun vil kunne anvende til fuldt færdige løsninger overalt. Det vil være en belysning af en række sammenhænge i dette område og dermed, som jeg nævnte det, et grundlag for beslutninger, der kan træffes. Det er det, der er sigtet. Det er i sig selv en vanskelig opgave, men den egentlige opgave ligger naturligt i et

samarbejde imellem regeringen og folketinget med hensyn til at udvikle disse muligheder på en sådan måde, at man kan realisere formålet bedre.

Flere har været inde på spørgsmålet om elforsyningen. Jeg skal ikke gå langt ind i det igen, men kun minde fru Ingerlise Koefoed om, at den baggrund, som hun her fra talerstolen anførte for sin holdning til anvendelse af el til opvarmningsformål, nemlig miljøhensynet, hensynet til de tyske og de svenske skove, naturligvis er noget, som vi alle forstår, men den logiske sammenhæng her eksisterer vel efterhånden ikke. Jeg minder fru Ingerlise Koefoed om, at svovldioxidemissionen fra den danske elproduktion igennem folketingets beslutninger i foråret 1984 er lagt inden for en ramme, og skulle der ske det, at man, fordi man opvarmer nogle huse ved hjælp af elektricitet, får en anden elektricitetsfremstilling, end man ellers ville have haft, vil det jo i kraft af det forhold, jeg nævnte, ikke påvirke forureningssituationen. Jeg håber, at fru Ingerlise Koefoed er enig i den betragtning.

Derfor tror jeg, at nogle af de holdninger til anvendelse af elektricitet, som tilkendegives af fru Ingerlise Koefoed og også af andre partier, for en stor dels vedkommende bunder i nogle forudsætninger, som i mellemtiden har forandret sig. Derfor tror jeg, at der er brug for en stilfærdig nytænkning omkring disse ting, så man ikke undervurderer de betydelige muligheder, elektricitet rummer både teknisk og økonomisk og i kraft af den mulighed for en decentral anvendelse, som fra flere sider er blevet påpeget, også fordi anvendelse af afbrydelig elenergi er en af de måder, hvorpå samfundet kan få en bedre udnyttelse af den kapacitet, der i forvejen findes på dette område.

Jeg har med interesse noteret mig, at hr. Tinning gav udtryk for, at han var imod regionalisering af støtteordninger. Det er muligt, at jeg i forvejen burde være bekendt med dette synspunkt fra venstresocialisternes side, men jeg har med interesse noteret det som led i det politiske billede omkring disse spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

[Ingerlise Kofoed]

Da vi for lidt siden diskuterede varmeforsyningsloven, nævnte jeg selv forliget omkring svovldioxidforureningen, og jeg er enig i, at der er mulighed for, at det hjælper en hel del på problemerne i forbindelse med kul og elvarme, men vi havde ønsket at gå længere med fastsættelsen af grænserne, end man gjorde. Det var et kompromis, man nåede frem til, og derfor mener jeg stadig væk, at det er meget vigtigt, at man så vidt muligt undgår at lave elvarme via kul.

Det er den ene ting. Den anden grund til, at vi ønsker forbud mod installering af elvarme i nybyggeri – og at nogen også gerne så det, når det drejede sig om renovering af eksisterende byggerier – er, at vi ved, at der først installeret elvarme, så er det meget vanskeligt og meget dyrt derefter at gå over til en vandbaseret varmeforsyning. Det burde jeg naturligvis også have nævnt i min første tale, og det glemte jeg.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Energiministeren noterede sig med interesse vores synspunkter. Det gør energiministeren vel altid, men han noterede sig med speciel interesse vore synspunkter omkring regionaliseringen og sagde, at han vidste ikke, om han burde være bekendt med dem. Det ved jeg for så vidt heller ikke. Vi har sagt det før, men jeg er enig i, at et krav om, at ministeren skal følge med i alt, hvad der bliver sagt fra alle partier, er på alle måder urimeligt. Men jeg vil sige til ministeren, at det er udmærket, at vort budskab nu er nået frem, men der er ikke nogen grund til at tro, at det er noget nyt.

Når ministeren i øvrigt opfordrer til stilfærdig nytænkning, er vi tilhængere af begge dele, havde jeg nær sagt. Jeg tror, at et af de områder, hvor vi skal nytænke, når vi diskuterer elvarme eller vedvarende energi, eller hvad det nu drejer sig om, i område 4, er spørgsmålet om, hvilke muligheder der er for at nyledlægge et fjernvarmenet med lave fremløbstemperaturer. Det kan jo, som man vil vide, gøres noget billigere end med de mere traditionelle fjernvarmenet, de net, der kræver en højere temperatur. Det hører selvfølgelig med i vurderingerne og er vel også noget, man kan læse i den rapport, som jeg forstår at vi snart får.

Jeg synes i øvrigt, at det er udmærket, at ministeren påtog sig ansvaret for, at den er blevet forsinket; det gjorde ministeren også sidst, vi kritiserede, at rapporten var blevet forsinket, så det er der heller ikke noget nyt i.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det energipolitiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning.

Af Riishøj (SF) m.fl.
(Fremsat 22/1 85).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Energiministeren (Enggaard):

Også dette er en genfremsættelse. Lovforslaget fra SF har tidligere været til første behandling sammen med 10 andre forslag fra SF vedrørende en øget regulering af elsektoren. Da lovforslaget nu er genfremsat og skal behandles særskilt, vil jeg ved denne lejlighed uddybe og supplere nogle tidligere anførte bemærkninger til forslaget.

Det består af to elementer. For det første foreslås det, at elselskaberne, der har bevilning efter elforsyningsloven, skal udarbejde elforsyningsplaner, hvori der lægges afgørende vægt på elbesparelser og på de bredere samfundsmæssige konsekvenser. For det andet skal energiministeren efter lovforslaget bemyndiges til efter forhandling med de berørte ministerier at godkende de årlige elfor-